

MEMORIAL

General Marii Wittek

M. Czapka zat. st. 1997r.
A. Raj. oprec. III 2015

65-536 Zielone Góry

#2007r

plut.

SZWIDER Halina

~~szwider~~
zam. Langner od 1947r.

LVP

686/WSK
1

SPIS ZAWARTOŚCI TECZKI —

686/484

SHIDER Haina

zum. Langner

I. Materiały dokumentacyjne

I/1 – relacja właściwa ✓

I/2 – dokumenty (sensu stricto) dot. osoby relatora ✓ K. 3. s. 3 (10 lęg)

I/3 – inne materiały dokumentacyjne dot. osoby relatora ✓ K. 4, s. 5

II. Materiały uzupełniające relację ✓ K. 7 s. 5. 7

III. Inne materiały (zebrane przez „relatora”): —

III/1 – dot. rodziny relatora —

III/2 – dot. ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 – dot. ogólnie okresu okupacji (1939–1945) —

III/4 – dot. ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 – inne... —

IV. Korespondencja ✓ K. 6, s. 6

V. Wypisy ze źródeł [tzw.: „nazwiskowe karty informacyjne”] ✓

VI. Fotografie ✓

I/1 Relacja

- 1) Relacja Heliy Langner z d. Szwoleż sporządzone według schematu relacji o wojennej służbie kobiet - zamieszczone w LiŃ AWP nr 1. 1938-45
Relacja podpisana w Mosonmagyaróvár z datą 10 VI 1997r.
Złoty Oryg. K. 2. s. 1-4
- 2) Relacja Heliy Langner, sporządzone według schematu, podpisane z datą 9 IX 1947r.
Złoty Oryg. K. 2. s. 5-8

J 686 / WSK IV

10. IX 1997.

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie rozdzielać opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panieńskie z datą zmiany /, imiona Malina Langner
z d. Szwider. 7 IV 1947.

2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat / 25 grudnia 1926 r
w Sańpinki pow. Braśław woj. wileńskie

3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej
Karol. Zofia z d. Janowicz
Ziemianie

4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu
65-536 Zielona Góra

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia / Gimnazjum prywatne w Druji
stie pełne średnie 1940 r.

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem
Surmaezowo pow Braśław woj. wileńskie

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?/
Uczennica.

4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodaliczja Mariańska

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

nie dotyczy.

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? /

wojsko Polskie

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie, wakucja, miejsce pobytu - charakter pracy /

20 VI 1941 r. Ojtajski Kłaj
paea w Tajgach syberyjskich

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.

sierpień 1943. Wzeseń 1946

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową

Bat. Kobiecej Emili Plater Szelce
7 Lużycka Wyw Piechoty

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

Telefonistka

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

Obsługa Centrali oraz szkolenie Taktyczne

7. W jakich bitwach brała udział / miejsce, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i

kiedy ? / Forsowanie rzyssy Lużyckiej Rotenburg

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

Plutonowy nadal

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne

krzyż walecznych krzyż kawalerski

Medale Za Ob. Kraju Kolecie Północ, Złoty Medal za Berlin
Złoty Medal za Odrę, Nysę i Białą, Srebrny Medal za Odrę, "Placówka WP"
Czynne Złoty Medal Zasłużony Pracownik "Zastalnik"

V. ŻYCIORYS POWOJENNY

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

Osiedliłam się w Zielonej Górze wraz z matką i rodzeństwem
którzy wrócili z Syberji na dalsze kształcenie nie miałam
warunków pomieszkania tylko jednego syna i siostrę
Rodzeństwo było młodsze Pracowałam w "Zastalu"
w charakterze księgowej. W 1947 roku wyszłam za mąż
Zadnej pomocy związanej z służbą wojskową
nie miałam.

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

Było bardzo ciężko z mieszkaniem ponieważ
mieszkania i domy w lepszym stanie były już
pozajmowane przez mieszkańców nie posiadających
nie tylko mundur i plecak dorabiałam się od podstaw

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy, renta wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

4. Obecny stan zdrowia Choruję na Astmę oskrzelową mabytę
w czasie ciąży. oraz zwyrodnienie kręgosłupa
dyskopatia i odroapnienie kości muszą chodzić z kulą.

IV/4 h

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała

Szpitalce i Sanatoria

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce /

Nie

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególnie sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska.

Mam 2 synów i córkę, którzy mają już swoje rodziny dzięki z wykształceniu średnim i zawodowe stanowiska. Zadnych wyższych nie zajmowali i nie zajmują. Ojciec i mąż i matka nie żyją. Rodzeństwo emeryci.

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji.

Czytelny podpis

Fabiana Langner

Data 10. VI 1997r.

**Schemat relacji o wojennej służbie kobiet-żołnierzy
w I i II Armii Wojska Polskiego
w latach 1939-1945**

Relację można również sporządzić w sposób opisowy uwzględniając punkty schematu, ale nie dzieląc opisu na poszczególne punkty.

I. DANE OSOBOWE

1. Nazwisko / także panieńskie z datą zmiany /, imiona

Halina Langner Szwider.

2. Data i miejsce urodzenia / w przypadku wsi podać powiat /

25 grudnia 1926 r. m. Siatopinki pow. Brasław woj. wileńskie

3. Imiona rodziców, nazwisko panieńskie matki, dane o ich pracy zawodowej i społecznej

Karol. Zofia Janowicz (Ziemianie)

4. Obecny adres składającej relację, nr telefonu

65-536 Zielona Góra
tel

II. DANE ŚRODOWISKOWE

1. Wykształcenie / nazwy szkół i lata ich ukończenia /

Średnie Gimnazjum im. Stefana Batorego (prywatne)
w Druni pow. Brasław woj. wileńskie 1941 r.

2. Miejsce zamieszkania przed 1939 rokiem

3. Czym zajmowała się przed 1939 rokiem / nauka, praca - jaka ?/

uczennica w gimnazjum

4. Przynależność do ZHP, PWK, PCK, Związek Młodzieży Wiejskiej, Sodaliczka Mariańska

Z.H.P.

III. UDZIAŁ W KAMPANII WRZEŚNIOWEJ 1939 ROKU

Przydział, funkcja, służba wojskowa lub udział w obronie cywilnej, służba sanitarna.

nie dotyczy

IV. DANE Z OKRESU LAT 1939-1945

Nauka, praca, udział w konspiracji / jakiej ? /

1943 do 1945 - Armia Tadeusza Kościuszki

1. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR ? / wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu - charakter pracy /
 czerwiec 1941 r. wywiezione z matką i rodzeństwem do Altajski Kraj Barnaul (Tajgi Syberyjskie)

2. Moja droga do wojska polskiego / mobilizacja, zaciąg ochotniczy /
 wstąpiłam ochotniczo

3. Data rozpoczęcia służby w wojsku i data zdemobilizowania.
 1943 lipiec do 31 września 1946 r.

4. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową
 1 Dyw. Jm Tadeusza Kościuszki (Bał Kobiecej)
 7 Łużycka Dyw Piechoty.

5. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku

(Telefonistka) przy Sztabie Dywizji

6. Jakie przeszła przeszkolenie w wojsku / szkoły, kursy, itp. /

Kurs obsługi centrali Telegraficznej

7. W jakich bitwach brała udział / miejscowość, data, odniesione rany i kontuzje, gdzie i

kiedy ? / Forsowanie Dłuszy Łużyckiej

Upadek z samochodu uszkodzenie kręgosłupa
 2 razy zapalenie oskrzeli nie leczone

8. Stopień wojskowy w chwili demobilizacji i obecnie / data /

(Plutonowy do chwili obecnej)

9. Odznaczenia bojowe, państwowe i społeczne krzyż Waleczny krzyż kawalerski
Med. za Odrę Bałtyki i styżę za zwycięstwo i wolność za Berlin
Medal Sta Poln Chwały Odz. Platenski odz. Sywa Putim i
wszystkie inne pamiątkowe żadnego orderu Cywilnie
V. ŻYCIORYS POWOJENNY Złota odznaka zasłużony
pracownik zastal.

1. Dalsze kształcenie się. Warunki rodzinne. Praca zawodowa i działalność społeczna. Wpływ służby wojskowej na życie powojenne.

Sta dalsze kształcenie nie było warunków musiałam pracować aby z czegoś żyć Rodzeństwo z matką wzięto z Syberji głodnie i Balse matka chore, musiałam pomagać młodszemu rodzeństwu. Nie korzystałam z żadnych wpływów związanych z wojskiem nie należałam do żadnej partii ani pracowałam społecznie w 1947 roku wyszłam za mąż mam 3 dzieci 2 synów i córkę mąż mi żyje 12 lat. Pracowałam w charakterze księgowej. Mieszkałam sama dzieci pozostawały w samej rodzinie

2. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska.

Trudności mieszkaniowe brak ubrania posolei niskie zarobki wogóle było bardzo ciężko przez 2 lata chodziłam do mułudnia i ludach wojskowych Trofej wojennych żadnych nie miałam.

3. Obecne źródło utrzymania / emerytura, renta z ogólnego stanu zdrowia, renta inwalidy wojennego, renta rolna, renta wdowia, proszę uwzględnić grupy inwalidztwa /

Inwalida wojenny - grupy. Od 20 roku życia Astma Oskrzelowa z wyrodnie niekrego stopa po urazowe w czasie wojny.

4. Obecny stan zdrowia

Żyję grozi wózek Inwalidzki powinienam chodzić o kółkach

I/4/8 4

5. Z jakiego rodzaju służby zdrowia korzystała **Przychodnia Szpitala Samotórja**

6. Czy była represjonowana po wojnie / sama autorka lub jej rodzina, aresztowania, śledztwo, okoliczności, data, miejsce / **nie i nikt z Rodziny**

7. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich wykształcenie, zawody, zajmowane stanowiska. **Matka z 3 rodzeństwem w ałtajskim kraju ojczym aresztowana nie powróciła do dzisiaj. Rodzeństwo nie pełnoletnie pracowało w Tajdze Syberyjskiej**

Pożądane załączenie :

- dokumentów, wspomnień i fotografii dotyczących okresów przedwojennego, kampanii wrześniowej oraz okresu wojennego.
- wykazu książek i artykułów, w których wzmiankuje się o służbie wojskowej autorki relacji i o jej formacji. **(Platerówka)**

Czytelny podpis

Halina Langner

Data **9 IX 1997r**

I/2 Dokumenty (sense stricto) dot. osoby rektora
Kserokopie 10 leg.

1. Legitymacja Nr 198-73-11, W-ur. 5ⁱⁱⁱ 1973r. Uchwały Rady Państwa odznaczone Krzyżem Walecznych Lechner Helina
2. Legitymacja Nr 72 279, W-ur. dn. 5^v 1971r. MOiW nadat Lechner Helina Medal za udział w Walkach o Berlin
3. Legitymacja Nr 8, W-ur. dn. 8^v 1995, Krajowa Rada Kombatancka WP. Zw. Komb. RP i BHP nadaje Honoraryj odznaki "Praterońka WP, Helina Lechner
4. Legitymacja Odznaki Hetmana Walk o Niepodległość przynależ Helina Lechner, W-ur. 1^{ix} 1995r.
mps. ksero K.1. s. 1 (4 legitymacje)
5. Legitymacja Nr 722-73-17, W-ur. 13ⁱⁱⁱ 1974, Medal za Odry, MYSI, Baltysk
6. Legitymacja Nr 298-75-29, W-ur. 5ⁱⁱⁱ 1973, Uchwały Rady Państwa odznaczone Medalem Złotym i Srebrnym 1945r.
7. Legitymacja Nr 234-75-42, W-ur. 17ⁱⁱ 1975, Uchwały Rady Państwa odznaczone Krzyżem Kawalerskim Ordaru Odrodzenia Polski.
8. Legitymacja Nr 142-70-448, W-ur. 23^{iv} 1970, Uchwały Rady Państwa odznaczone Brązowym Medalem "Zasłużonym na Polu Chwały"
mps. ksero K.1 s.2. (5-8)
9. Legitymacja Odznaki Kosciuszkańskiej, kpr. rez. Helina Szwidar-Lechner, Legionaro 20^{iv} 1970r
10. Legitymacja Odznaki "Syn Piłki" przynależ Helina Lechner MOiW, W-ur. 2^v 1970
mps. ksero K.1. s.3 (9-10)

Ważność dnia 23.03

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 722-73-17

WARSZAWA

dn. 13 marca 1974 r.

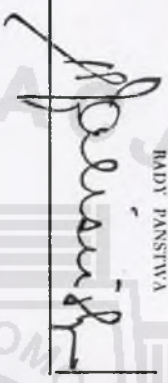
UCHWAŁA RADY PAŃSTWA
odznaczony(a) został(a)

Ob. LANGNER

Halina c. Karola

MEDALEM
ZA ODRĘ, NYSE, BALTYSK

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 198-73-29

WARSZAWA

dn. 5 marca 1973 r.

UCHWAŁA RADY PAŃSTWA

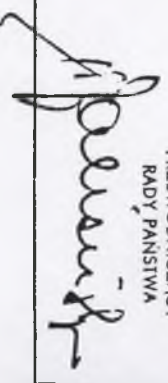
odznaczony (a) został (a)

Ob. LANGNER

Halina c. Karola

MEDALEM
ZWYCIĘSTWA I WOLNOŚCI
1945 r.

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 234-75-42

WARSZAWA

dn. 17 lutego 1975 r.

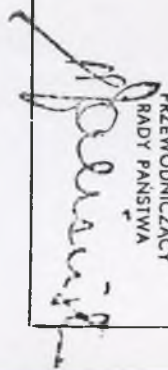
UCHWAŁA RADY PAŃSTWA
z dnia 17 lutego 1975 r.
odznaczony(a) został(a)

Ob. LANGNER

Halina c. Karola

KRZYŻEM KAWALERSKIM
ORDERU ODRODZENIA POLSKI

PRZEWODNICZĄCY
RADY PAŃSTWA

POLSKA RZECZPOSPOLITA
LUDOWA

LEGITYMACJA

Nr 142-70-448

WARSZAWA

dn. 23 kwietnia 1970 r.

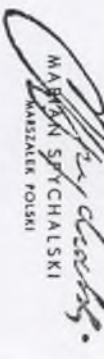
UCHWAŁA RADY PAŃSTWA
z dnia 23 kwietnia 1970 r.
odznaczony (a) został (a)

Ob. LANGNER

Halina c. Karola

BRAZOWYM MEDALEM
"ZASŁUŻONYM
NA POLU CHWAŁY"

PRZEWODNICZĄCY RADY PAŃSTWA

T/2/5-8

6

8

7

Wpłynęło dnia 23.05
Polska PP
Tadeusza Kościuszki
Tadeusza Kościuszki

Ob. kpr rez. HALINA

Ob. kpr rez. HALINA

SZWIDER - LANGNER

zobniczowi I D. P., uczestnikowi walk

o Wolną Demokratyczną Polskę

została przyznana

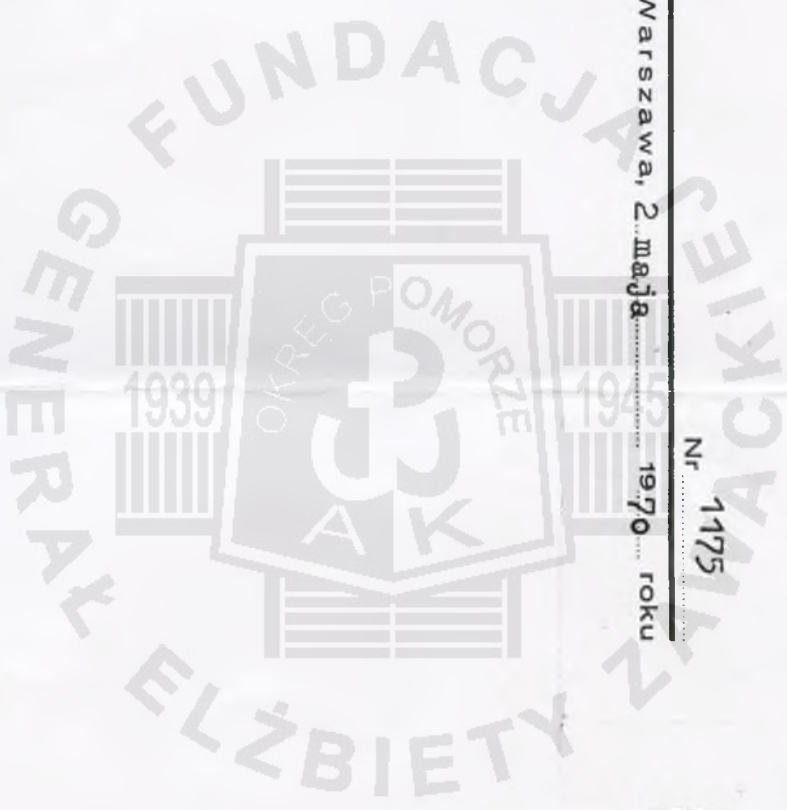
ODZNAKA KOŚCIUSZKOWSKA

(podpis donatora)
I D. P.

Legionów 20.04. 70

T. 686 | KK

Warszawa, 2. maja ..... 1970 roku

Nr 1175

MINISTERSTWO OBRONY NARODOWEJ

w uznaniu zasług młodocianych żołnierzy
w walce narodu polskiego z hitlerowskim
najazdźcą w latach II wojny światowej

PRZYŻYNAJE

Ob. Halina Langner

w XXV rocznicę powstania ludowego Wojska Polskiego

ODZNAKĘ PAMIĄTKOWĄ

»SYN PULKU«

Szeł Głównego Zarządu Politycznego

Wojska Polskiego

Wiceprezident Obrony Narodowej

Gen. dyw. Józef Urbanowicz

12/5

I/3 Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby rełatona

- 1) Aktacja personalna wypracowana w samorządzie przez Halinę Leugner z d. Szwider, podpisane b.d. rękopis oryg. k. 1. s. 1-2
- 2) Karta informacyjna Haliny Leugner z d. Szwider podpisane z datą 3² 1989r. rękopis oryg. k. 3. s. 3-5

Materiały przekazane do Fundacji w 1997r. Inna Kordkowska

ANKIETA PERSONALNA

2

215

1. Nazwisko i imię ..... Halina Langner.
2. Imiona rodziców ..... Karol, Zofia
3. Nazwisko panięskie ..... Szwider
4. Data i miejsce urodzenia ..... 25 grudnia 1926 r.
Sopotniki ZSSR
5. Aktualne miejsce zamieszkania ..... 65-536 Zielona Góra
ul. .... ulica nr domu, miejscowość
kod pocztowy, województwo 0
6. Posiadany stopień wojskowy ..... plutonowy
7. Stan rodzinny /mężatka, panna, wdowa itp/.....
8. Wykształcenie - tytuł naukowy ..... średnie
9. Opisać przebieg służby wojskowej, datę powołania, datę zwolnienia, zajmowane funkcje w czasie działań wojennych, pełne nazwy jednostek wojskowych ..... 1943 roku zgłosiłam się ochotniczo do 1 Armii Kosciuszki w Polsce w 1944 w Suwałkach przeszedłam do 7 Dywizji Piechoty gdzie przeszedłam cały szlak wojenny. Cały szlak wojenny pełniłam funkcję telefonistki moim skomunikowaniem się w Czechosłowacji zdemobilizowana 3 IX 1946
10. Opisać pracę zawodową od 1939 do chwili obecnej, własne gospodarstwo, zajmowane funkcje ..... w 1939 chodziłam do 1 kl. gimnazjum w Druży w 1946 r. pracowałam jako księgowa w "Zostaw" i w RGR. Wierchołki, obecnie jestem na emeryturze
11. Podać funkcje w pracy społecznej po zwolnieniu z wojska do chwili obecnej ..... ZBO wid

- 12. Wymienić ważniejsze posiadane odznaczenia państwowe i wojskowe
*Krzyż Walecz. Rz. Kawalerski Med za Berlin za
 Odzn. Krzyż i Białych za Obrońców Kraju Za Dł. Walecz.
 Bogrochy Zamorskim na Tolu chorągwy "Syn Pułku"*
- 13. Podać wysokość posiadanej emerytury-renty inwalidzkiej, renty
 wyjątkowej *7600-*
- 14. Podać warunki mieszkaniowe, socjalno bytowe ilość izb ... *2 + kuchnia
 nowe, ludowinowo*
- 15. Jeśli Koleżanka posiada ciekawe wydarzenia z okresu wojny w czasie
 walk lub w okresie utrwalania władzy ludowej-krótko opisać -
 można dołączyć oddzielną relację jako załącznik do ankiety
*Tury, forsowałam mysy w cetrals, które
 obrotu i walcu udebił poisk artyleryjski
 z którego wysiwało lato ale pozostała
 na psycerze rozstara*
- 16. Czy koleżanka pragnie wziąć udział w III Zlocie Platorówek gdyby
 był zorganizowany z okazji 40 lecia PKWN w czerwcu lub wrześniu
 1984 r. .... *Tak*
- 17. Napisać inne uwagi warte uwzględnienia w planowanym wydawnictwie
 albumowym o Platorówkach - można dołączyć oddzielną relację jako
 załącznik do ankiety .....
Wiemow
- 18. Ilość dzieci ich imiona nazwiska jakie posiadają zawody, co robią
 zajmowane funkcje w zakładach pracy i instytucjach - można dołą-
 czyć oddzielną relację do ankiety. *Lech Langner syn
 technolog "Zostal", Miślan Langner syn
 szpanar / Zgórsko Spół Pracy, Izabella
 Skrypka córka Siwka Zdrobie*

U w a g a: do ankiety dołączyć zdjęcia o wymiarach .....

H Langner
.....
podpis wypełniającego
ankietę

KARTA INFORMACYJNA

(22) och.

1. Nazwisko i imię Halina Lanquer
2. Nazwisko rodowe Szwider
3. Imiona rodziców Karol Zofia
4. Stan cywilny obecny Wdowa
5. Czy powtórnie wychodziła za mąż - kiedy? podać nazwisko męża
Nie
6. Data i miejsce urodzenia 25 grudnia 1926
Saropinki woj. wileńskie
7. Pochodzenie społeczne /chłopskie, robotnicze, inteligentnie/
ziemiańskie
8. Miejsce zamieszkania przed 1939 r. Surmaczowo
woj. wileńskie pow. Brasław
9. Czym zajmowała się przed 1939 r. /nauka, praca/
Mezenier
10. Obecne miejsce zamieszkania /dokładny adres, ewent. telefon/
Zielona Góra 65-536 ul.
11. Wykształcenie średnie niepełne
12. Kiedy i w jakich okolicznościach znalazła się w ZSRR?
/wywiezienie, aresztowanie, ewakuacja, miejsce pobytu -
charakter pracy/ wywieziona z matką i
młodszym rodzeństwem 20.VI.1941r.
do Autajskiego Kraju
13. Moja droga do wojska /mobilizacja, zaciąg ochotniczy/
ochotnik mojej 16 lat
14. Data rozpoczęcia służby wojskowej w LWP i data zdemobilizowania
20.VII.1943... zdew. 3.IX.1946 r.
15. Nazwy kolejnych jednostek, w których odbywała służbę wojskową
Batalion Kobierz 1szy Zapasowy
P.m.k. Piechoty 7 Dyw. Piechoty
Łużycko
16. Jakie wykonywała zadania i jakie zajmowała stanowiska w wojsku
telegrafistka

26. Z jakimi trudnościami życiowymi borykała się po wyjściu z wojska Mieszka nowo... Mieszka nowo... w...
po starym wilgotym mieszkaniu w 1904
i kuchnia. 12 13 dzieci w sumie 5 osób

27. Czy była prześladowana przed wojną Nie

28. Czy była represjonowana po wojnie Nie

29. Jakiej pomocy oczekuje od organizacji zbówidowskiej .....
Przed wszystkim potrzebny jest mi telefon
na który dzekałam 14 lat. Często mi towar
ataki. Odtąd... a... mieszkam sama i muszę
prosić sąsiadów o pomoc... mi pogotowie

30. Krótka charakterystyka najbliższej rodziny, jej losy wojenne, a także szczególne sytuacje życiowe rodziców, rodzeństwa, męża, dzieci - ich zawody, wykształcenie, zajmowane stanowiska/
ojciec... został... rozstrzelany przez NKWD w 1940r
matka już nie żyje... dzieci już są samodzielny
mają swoje rodziny... syn i synowie drugi
sp. akces... córka... przeżyła... mieszkam
sama... żadnej pomocy... nie otrzymywałam
mi mo to że miałam bardzo ciężkie warunki

Data, 3 X 1989r

Halina Langner

podpis czytelny osoby
wypełniającej ankietę/

Uwaga: w razie potrzeby można uzupełniać dane na dodatkowych kartkach.

P.S. Bardzo proszę o pomoc o założenie mi
mnie telefonu. Stwierdzić już gdzie mam się
zwrócić. Byłam u samego Dyrektora
Poest. telegrafów w 2 góry. który wogóle mi nie
na ten temat rozmawiać, a potraktował
mnie jak zwykłą przekupkę z targowiska na 21 mi
zastąpiłam

II Materiały uzupełniające relacje

1. Wspomnienia własne Haliny Laugner z d. Szwider LWP,
Lielona Góra, dn. 31 III 1999, podpis własnoręczny mps ksero k. 2 s. 1-2

Wspomnienia wpłynęły do Fundacji dn. 8 IV 1999r.

2. Wspomnienia Haliny Laugner z d. Szwider, LWP (drugi egzemplarz), Lielona Góra
data poprawiona 31 III 2000, z dopiskiem rektorowi, podpis własnoręczny
mps. oryg. k. 2. s. 3-4

Wspomnienia wpłynęły do Fundacji 28 VI 2004r.

A. Rojewska, Halina Laugner z d. Szwider (1926-2007) żołnierz
w Batalionie Kobiecym im. Emilii Plater VII Łużyckiej DP
w: Biuletyn Fundacji 2/53/2007 fot. s. H-75
mps. ksero k. 2. s. 5-6

3. Nekrolog - informacja dot. śmierci Haliny Laugner u dn. 13 I 2007r.
Lecząca Olępcy, Lw. Kombatantów RP i Byłych Więźniów Polityki
Pracodawcy ppłk Janina Hlobach, Lielona Góra, 18 IV 2007r.
mps. ksero k. 1, s. 7

Wpłynęły do Fundacji 11 VI 2007r.

HALINA LANGNER, z d. Schwider
córka Karola i Zofii z d. Janowicz
65-536 Zielona Góra, ul.

Zielona Góra, 31 marca 1999

Wpłynęło dnia 08.04
z z. 806 / WSK / 99
L.dz. 806 / WSK / 99

Urodziłam się 25 grudnia 1926 r. w dość zamożnej rodzinie na północno-wschodnich rubieżach Wileńszczyzny. W 1939 ukończyłam 6 klas szkoły powszechnej w Druji i tam rozpoczęłam naukę w gimnazjum prywatnym, prowadzonym przez zakon ojców Marjanów.

Po wejściu armii bolszewików na kresy wschodnie, 20 czerwca 1941 r., zostałam wywieziona na Sybir do Ałtajskiego Kraju w tajgi Syberii.

Byłam najstarsza z rodzeństwa, a matka nie nadawała się do wyrębu lasu, aby dostać kartki na chleb, a było to jedyne pożywienie - rozpoczęłam pracę w tartaku. Była to praca bardzo ciężka dla dziewczyny, która miała 15 lat a do tego dokuczał głód. Do armii Andersa nie miałam szans z uwagi na młody wiek. W lipcu 1943 r. zgłosiłam się ochotniczo do I Armii Kościuszkowskiej, pod dowództwem gen. Zygmunta Berlinga w Sielcach nad Oką. Tam się nie pytano o wiek, to była jedyna ucieczka od głodowej śmierci. Po trzech dniach mojej podróży na platformach pociągu wywożącego drewno z tajgi dotarłam do Barnału, a dalej to już podróż była trochę lżejsza ponieważ dostałam się do wagonu towarowego, który wioził Polaków z Krasnojarska do wojska w Sielcach.

Przywitano nas napisami na transparentach „Witaj były tułacz a dziś żołnierzu”; i tak zostałam żołnierzem Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater.

Ciężkie były początki służby w wojsku. Musztra, strzelanie a najgorsze było stanie w nocy na warcie - mimo, że w szkole będąc harcerką, byłam na obozach. W porównaniu jednak z ciężką pracą w tartaku, był to Eden na ziemi.

W Batalionie Kobiecym złożyłam przysięgę i po wyjeździe Batalionu pod Lenino, zostałam w Sielcach w I Zapasowym Pułku Piechoty; tam przeszłam kurs łączności i bez wielkiego trudu zostałam telefonistką do końca wojny.

Po bardzo mroźnej zimie w Sielcach, wiosną w 1944 r. Pułk wyruszył do Żytomierza a z tamąd do Sum (Ukraina). Z I Zapasowego Pułku, z rozkazu gen. Świerczewskiego, zostałam oddelegowana do VII Dywizji Piechoty. Dowódcą VII Dywizji był Prus Więckowski w stopniu pułkownika; tam zostałam telefonistką przy Sztapie Dywizji, a było to w Siedliskach Wielkich w okolicach Radzyna Podlaskiego. Tam też nastąpiło moje pierwsze spotkanie z chłopcami Akowcami, których było bardzo dużo w lasach Lubelszczyzny. Ja wtedy nie zdawałam sobie sprawy co to znaczy AK.

Z VII Dywizji wyruszyłam na front przez Warszawę, która jeszcze się paliła i dalej na zachód. Widziałam bombardowany Wrocław gdzie poległo dużo żołnierzy, a byli to Polacy, Rosjanie i Niemcy oraz bezbronna ludność cywilna.

Poznałam prawdziwe oblicze wojny i powąchałam wojennego prochu przy forsowaniu Nysy Łużyckiej w okolicach Rotenburg. Wojska niemieckie były odpierane ale i wracały, gdy rzeka była sforsowana, pozostały wielkie straty w ludziach i sprzęcie. Chociaż Sztab Dywizji znajdował się na tyłach, bywało różnie pod ostrzałem i w ciszy.

Pisząc te wspomnienia nie jestem w stanie opisać choćby w najprostszy sposób tamtych dni, kiedy nieletnie dziewczyny dorównywały mężczyznom fizycznie i psychicznie, a byłam żołnierzem zdyscyplinowanym mając 16 lat.

Dzisiaj po latach wydaje mi się, że to jest niemożliwe, a jednak tak było. Po tej okropnej bitwie, moja Dywizja została na terenach Czechosłowacji gdzie skończyła się wojna. Nie potrafię opisać radości zmęczonego wojska. Zdemobilizowana zostałam 3 września 1946 r. w stopniu plutonowego i osiedliłam się w Zielonej Górze. Tu powróciła z Syberii moja matka z rodzeństwem.

2 II/2

Mój start życiowy był bardzo ciężki. Prócz munduru i plecaka na zmęczonych plecach nic więcej nie posiadałam. Poprzednie władze za bardzo się nie interesowały takimi osobami; musiałam podjąć pracę aby z czegoś żyć. A na uzupełnienie wykształcenia nie było warunków.

W 1947 roku wyszłam za mąż. Mam dwóch synów i córkę, którzy mają już swoje rodziny. W Zielonej Górze pracowałam w Fabryce Wagonów „Zastal” w charakterze księgowej. Pracowałam 3 lata w PGR Wierzchowice w okolicach Głogowa - też jako księgowa. Do żadnej partii nie należałam i nie należę. Obecnie jestem inwalidą wojennym gr. I, choruję 34 lata na astmę, mam zwyrodnienie kręgosłupa (dyskopatia), co ogranicza mnie w poruszaniu się.

Posiadam wszystkie pamiątkowe odznaczenia z Krzyżem Walecznych oraz odznaką Syna Pułku, przyznawanym tylko żołnierzom młodocianym. Mam też odznaczenia cywilne Wzorowego Pracownika.

Jestem wdową od 1985 roku.

Janina Langner
Podpis

HALINA LANGNER, z d. Schwider
córka Karola i Zofii z d. Janowicz
65-536 Zielona Góra, ul.

Zielona Góra, 31 marca

Urodziłam się 25 grudnia 1926 r. w dość zamożnej rodzinie na północno-wschodnich rubieżach Wileńszczyzny. W 1939 ukończyłam 6 klas szkoły powszechnej w Druji i tam rozpoczęłam naukę w gimnazjum prywatnym, prowadzonym przez zakon ojców Marjanów.

Po wejściu armii bolszewików na kresy wschodnie, 20 czerwca 1941 r., zostałam wywieziona na Sybir do Ałtajskiego Kraju w tajgi Syberii.

Byłam najstarsza z rodzeństwa, a matka nie nadawała się do wyrębu lasu, aby dostać kartki na chleb, a było to jedyne pożywienie - rozpoczęłam pracę w tartaku. Była to praca bardzo ciężka dla dziewczyny, która miała 15 lat a do tego dokuczał głód. Do armii Andersa nie miałam szans z uwagi na młody wiek. W lipcu 1943 r. zgłosiłam się ochotniczo do I Armii Kościuszkowskiej, pod dowództwem gen. Zygmunta Berlinga w Sielcach nad Oką. Tam się nie pytano o wiek, to była jedyna ucieczka od głodowej śmierci. Po trzech dniach mojej podróży na platformach pociągu wywożącego drewno z tajgi dotarłam do Barnału, a dalej to już podróż była trochę lżejsza ponieważ dostałam się do wagonu towarowego, który wiozł Polaków z Krasnojarska do wojska w Sielcach.

Przywitano nas napisami na transparentach „Witaj byty tułaczku a dziś żołnierzu”; i tak zostałam żołnierzem Batalionu Kobiecego im. Emilii Plater.

Ciężkie były początki służby w wojsku. Musztra, strzelanie a najgorsze było stanie w nocy na warcie - mimo, że w szkole będąc harcerką, byłam na obozach. W porównaniu jednak z ciężką pracą w tartaku, był to Eden na ziemi.

W Batalionie Kobiecym złożyłam przysięgę i po wyjeździe Batalionu pod Lenino, zostałam w Sielcach w I Zapasowym Pułku Piechoty; tam przeszłam kurs łączności i bez wielkiego trudu zostałam telefonistką do końca wojny.

Po bardzo mroźnej zimie w Sielcach, wiosną w 1944 r. Pułk wyruszył do Żytomierza a z tamąd do Sum (Ukraina). Z I Zapasowego Pułku, z rozkazu gen. Świerczewskiego, zostałam oddelegowana do VII Dywizji Piechoty. Dowódcą VII Dywizji był Prus Więckowski w stopniu pułkownika; tam zostałam telefonistką przy Sztapie Dywizji, a było to w Siedliskach Wielkich w okolicach Radzyna Podlaskiego. Tam też nastąpiło moje pierwsze spotkanie z chłopcami Akowcami, których było bardzo dużo w lasach Lubelszczyzny. Ja wtedy nie zdawałam sobie sprawy co to znaczy AK.

Z VII Dywizji wyruszyłam na front przez Warszawę, która jeszcze się paliła i dalej na zachód. Widziałam bombardowany Wrocław gdzie poległo dużo żołnierzy, a byli to Polacy, Rosjanie i Niemcy oraz bezbronna ludność cywilna.

Poznałam prawdziwe oblicze wojny i powąchałam wojennego prochu przy forsowaniu Nysy Łużyckiej w okolicach Rotenburg. Wojska niemieckie były odpierane ale i wracały, gdy rzeka była sforsowana, pozostały wielkie straty w ludziach i sprzęcie. Chociaż Sztab Dywizji znajdował się na tyłach, bywało różnie pod ostrzałem i w ciszy.

Pisząc te wspomnienia nie jestem w stanie opisać choćby w najprostszy sposób tamtych dni, kiedy nieletnie dziewczyny dorównywały mężczyznom fizycznie i psychicznie, a byłam żołnierzem zdyscyplinowanym mając 16 lat.

Dzisiaj po latach wydaje mi się, że to jest niemożliwe, a jednak tak było. Po tej okropnej bitwie, moja Dywizja została na terenach Czechosłowacji gdzie skończyła się wojna. Nie potrafię opisać radości zmęczonego wojska. Zdemobilizowana zostałam 3 września 1946 r. w stopniu plutonowego i osiedliłam się w Zielonej Górze. Tu powróciła z Syberii moja matka z rodzeństwem.

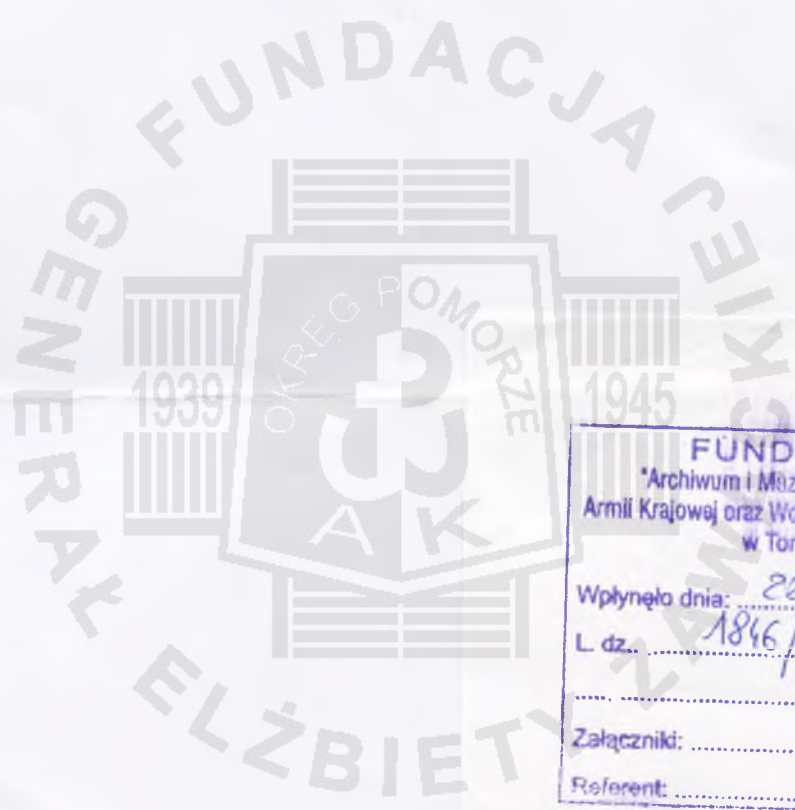

Mój start życiowy był bardzo ciężki. Prócz munduru i plecaka na zmęczonych plecach nic więcej nie posiadałam. Poprzednie władze za bardzo się nie interesowały takimi osobami; musiałam podjąć pracę aby z czegoś żyć. A na uzupełnienie wykształcenia nie było warunków.

W 1947 roku wyszłam za mąż. Mam dwóch synów i córkę, którzy mają już swoje rodziny. W Zielonej Górze pracowałam w Fabryce Wagonów „Zastal” w charakterze księgowej. Pracowałam 3 lata w PGR Wierzchowice w okolicach Głogowa - też jako księgowa. Do żadnej partii nie należałam i nie należę. Obecnie jestem inwalidą wojennym gr. I, choruję 34 lata na astmę, mam zwyrodnienie kręgosłupa (dyskopatia), co ogranicza mnie w poruszaniu się.

Posiadam wszystkie pamiątkowe odznaczenia z Krzyżem Walecznych oraz odznaką Syna Pułku, przyznawanym tylko żołnierzom młodocianym. Mam też odznaczenia cywilne Wzorowego Pracownika.

Jestem wdową od 1985 roku.

FUNDACJA	
"Archiwum i Muzeum Pomorskie Armii Krajowej oraz Wojskowej Służby Polek" w Toruniu	
Wpłynęło dnia:	28. 06. 2004
L. dz.	1846/252-412/04
Załączniki:	.....
Referent:	.....

Droga Pani,

P. Kolarin zlecił mi napisać wspomnienia mam napisane. Myślę że te będą aktualne i lepsze gdybym napisała teraz.

Czyjs się okropnie jest szara i smutna starość a do tego atakuje mnie Astma i kłopot z chodzeniem.
Eda Anguel

czenia w corocznych listopadowych sesjach. Posiadała liczne odznaczenia, m.in. Odznaka Grunwaldzka, Medal za udział w walkach o Berlin, Odznaka Kościuszkowska i Odznaka „Weterana walk o niepodległość”.

W 2003 roku została mianowana na stopień porucznika.

W życiu była człowiekiem skromnym. Żyła 89 lat, pochowana z honorami wojskowymi w dn. 30 VIII 2007 r. w grobie rodzinnym na Cmentarzu Wojskowym Powązki w Warszawie.

Anna Rojewska

II/5

Dnia 13 I 2007 r. zmarła w Zielonej Górze plut. **HALINA LANGNER** z d. Szwider, żołnierz, w Batalionie Kobiectym im. Emilii Plater VII Łużyckiej DP.

Urodziła się 25 XII 1926 r. w Sałopinkach na Wileńszczyźnie w rodzinie ziemiańskiej jako córka Karola i Zofii z d. Janowicz. W 1939 r. ukończyła 6 klas szkoły powszechnej w Druji i następnie rozpoczęła naukę w gimnazjum prywatnym prowadzonym przez zakon ojców Marjanów. Jako uczennica należała również do ZHP.

Po wejściu bolszewików na Kresy Wschodnie 20 VI 1941 r. wraz z rodziną została wywieziona na Sybir do Altajskiego Kraju. Pracowała tam w tajgach Syberii przy wyrębie lasu oraz w tartaku. Z uwagi na młody wiek (15 lat) nie wcielono jej do armii Andersa i jako ochotniczka w lipcu 1943 r. zgłosiła się do 1. Armii Kościuszkowskiej pod dowództwem gen. Berlinga. Swoją wojskową służbę rozpoczęła w sierpniu 1943 r. w Sielcach nad Oką, gdzie po złożeniu przysięgi została żołnierzem Batalionu Kobiectego im. Emilii Plater. Po wyjeździe Batalionu pod Lenino została w Sielcach w 1. Zapasowym Pułku Piechoty, tam przeszła kurs łączności i została telefonistką (którą była już do końca wojny).

Po mroźnej zimie roku 1943 na wiosnę 1944 r. 1. Pułk wyruszył z Sielc do Żytomierza, a następnie do Sum na Ukrainie i wówczas z rozkazu gen. Świerczewskiego została oddelegowana z 1. Zapasowego Pułku do VII Łużyckiej Dywizji Piechoty, gdzie jako telefonistka pełniła funkcję przy Sztapie Dywizji w okolicach Radzenia Podlaskiego. Jesienią 1944 r. z VII DP wyruszyła na front przez Warszawę, Wrocław i dalej na zachód.

Pod niemieckim ostrzałem brała udział w forsowaniu Nysy Łużyckiej w okolicach Rotenburga. Po tej ciężkiej bitwie VII DP została już do zakończenia wojny na terenach Czechosłowacji.

We wrześniu 1946 r. została zdemobilizowana w stopniu plutonowego i osiedliła się w Zielonej Górze. Tam podjęła pracę w Fabryce Wagonów „Zastał”, pracując jako księgowa. W 1947 r. wyszła za mąż i urodziła dwóch synów oraz córkę. Przez 3 lata pracowała również jako księgowa w PGR w Wierzchowicach koło Głogowa (posiadała wykształcenie niepełne średnie). W 1985 r. została wdową.

Od 1997 r. była członkinią Memoriału Generał Marii Wittek, odwiedzała także toruńską Fundację.

Odznaczona Krzyżem Walecznych (5 III 1973 r.), Medalem za Udział w Walkach o Berlin (21 IV 1966), Odznaką Weterana Walk o Niepodległość (1 IX 1995 r.), oraz Odznaką Pamiątkową „Syn Pułku” (2 V 1970 r.), przyznawaną tylko żołnierzom młodocianym.

Anna Rojewska

W dniu 18 IV 2007 r. w Łomży zmarł **JANUSZ ŁUNIEWSKI** (niekombatant), społecznik, sympatyk i wieloletni współpracownik toruńskiej Fundacji.

Urodził się 15 XII 1933 r. we wsi Sędziwuje pow. Zambrów. W 1956 r. ukończył Studium Nauczycielskie w Kielcach na wydziale filologii polskiej. Pracował jako nauczyciel języka polskiego w Wysokiem Mazowieckiem, Dąbrówce Kościelnej, oraz w Zasadniczej Szkole Szkutniczej w Pucku. W 1960 r. się ożenił. W Wysokiem Mazowieckiem pełnił wiele funkcji kierowniczych w oświacie, będąc m.in. kierownikiem szkoły podstawowej, podinspektorem, inspektorem szkolnym i kierownikiem internatu.

W 1976 r. uzyskał tytuł magistra w zakresie filologii polskiej na Uniwersytecie Gdańskim. Studia podyplomowe z zarządzania oświatą ukończył w 1979 r. w Warszawie. Działalność zawodową zakończył w 1994 r. w Białymstoku. W zawodzie nauczyciela przepracował 38 lat.

Po przejściu na emeryturę cały swój wolny czas poświęcił pasji poznawania historii Ojczyzny i najbliższego mu środowiska – Białostoczczy-

IV Korespondencja

1. Podziękowanie Przewodniczącej Miernicielek gen. Marii Witkile prof. Elżbiety Zienkiewicz, Fundacja, Toruń, 12 IX 1997r. za przyświadczenie pomocy Haliny Laugier oraz chęci współpracy z Fundacją. mps, rękopis k. 1. s. 1
2. List Anny Rajewskiej dokumentalistki Dz. Arch. WSK, Toruń, dn. 12 IV 1999r. do Haliny Laugier, Zielona Góra (zawiera informacje o założeniu teorii orob. nr. 686/100m na post. rękopis, prosba o dokumenty, ksero kopii) mps. kopia k. 1. s. 2
3. List Haliny Laugier, Zielona Góra, dn. 15 IV 1999 do A. Rajewskiej mps oryg. k. 1. s. 3
4. List A. Rajewskiej, Toruń, 5 V 1999 do H. Laugier (podziękowanie za przesłane dokumenty) mps. ksero k. 1. s. 4
5. List A. Rajewskiej, Toruń, 20 III 2001r. do Haliny Laugier mps. ksero k. 1. s. 5
6. List Haliny Laugier, Zielona Góra 20 IV 2001 do A. Rajewskiej rękopis oryg. k. 1. s. 6

Memoriał Gen. Marii Wittek

Szanowna Pani
Helena Langner

Archiwum Fundacji APAK dziękuje za nadesłaną dnia 11 września 1997
do zbiorów Dzieła WSK relacji, dotyczącej Pani służby wojennej.

Z wyrazami szacunku i pozdrowieniem

Przewodnicząca Memoriału
Elżbieta Zawacka

Toruń, dnia 12 IX 97

Prof. dr hab. Elżbieta Zawacka
ul. Gagarina 136 m 26, tel. 517-344
87-100 TORUŃ

Szanowne Drogo Koleżanko,
Dziękuję serdecznie za zależone do relacji z Pań-
stwa wojennej dziękuję również za zależone do wpis-
ania z naszym archiwum. Myślę, że wobec stanu zdro-
wia mogłoby to kopodanie polegać na zachęceniu

Koleżanek bliższych i dalszych do przygotowania nam
relacji (z zdjęciami, ewentualnym dokumentami lub
ich ksero, z uwagami z prawy o służbie kobiet)
Może Pani posiadać jakiś dokument np. skierowanie
kwasu, demobilizacja.

Spółczesność, młodzież nie tak mało o Wam; tak
ciężki służbie, które - jak Pani - zabiera zdrowie
o innym życiu. Zato żytam Pani w naszym zbiorach
archiwalny teorii osobow - czy Pani może wrzucić jej
zawarte opisem, swobodnym opowiadaniem o swoich
(i rodziny) przeżyciach wojennych? Swoje relacje ich
nie pokazują.

Czy Pani otrzymała książeczkę o naszym Zjedzonym
Kombatanckim w Toruniu w listopadzie 97 r. ? Tam
na stronie 76 napisalam, jak opisać swoje służby.

Proszę też napisać, czy nie posiada Pani od poprzedni-
ch 2 serdecznym pozdrowieniem

Toruń 12 IX 97

Elżbieta Zawacka

IV/2

Toruń, dn. 12 04 1999r.

L. ok. 864/WSK

Pani Halina Langner

ul.

65-536 Zielona Góra

Kopie

Szanowna, Droga Pani !

Dziękujemy bardzo za interesującą relację o Pani służbie wojennej. Jednakże relacja powinna być podpisana przez Panią. Przesyłamy kserokopię ostatniej strony relacji, którą po uzupełnieniu podpisem prosimy przysłać z innymi dokumentami do naszego Archiwum np: prosimy o kserokopie legitymacji pamiątkowych odznaczeń: z Krzyżem Walecznych, Honorową Odznakę „Platerówka Wojska Polskiego” i inne.

Czy moglibyśmy Panią prosić o nazwiska i adresy koleżanek „Platerówek” ze wspólnego zdjęcia z Kompanii Łączności z 1944r. (może napiszą swoje relacje) Czy nie udałoby się Pani nawiązać kontaktu z kombatantkami z terenu woj. lubuskiego. Może uzyska Pani adresy ewentualnie kserokopie materiałów biograficznych kobiet - żołnierzy z Koła Platerówek w Zielonej Górze.

Naszą współpracowniczką w Zielonej Górze jest p. Janina Wolanin/ ul. Ptasia 28/1 tel. 25-52-84. W razie potrzeby prosimy kontaktować się z Nią.

Jako członkini Memoriału Generał Marii Wittek może poszuka Pani wycinki prasowe o LWP lub inne materiały. Może zmobilizuje Pani koleżanki do współpracy z naszym Archiwum.

Wysyłamy Pani materiały informacyjne o działalności Fundacji. Może przgotuje Pani swój udział w dyskusjach IX Sesji.

Pozdrawiamy Panią serdecznie i prosząc o odpowiedz zachęcamy do dalszej współpracy z naszym Archiwum.

Z wyrazami głębokiego szacunku

mgr Anna Rojewska

Anna Rojewski

Dokumentalistka Archiwum WSK

K.M.
Wpłynęło dnia 23.04.
L.dz. P2P/WJK/PP

Zielona Góra, 15 kwietnia 1999 r.

Droga Pani

Dziękuję za uznanie napisanych moich wspomnień z zsyłki Syberii i mojej frontowej drogi. Nie byłam żadną osobistością ani wielką bohaterką, ot napisałam jak umiałam bo tak było.

Koleżanek swoich nie spotkałam; niektóre na pewno już nie żyją. Szukałam kiedyś jedną moją serdeczną Lilianę Ramecką, ale bez echa. Po tylu latach nawet nie pamiętam ich nazwisk. Co dotyczy chłopców z lasu, było to bardzo krótko - przyszli do swojej wsi i poszli, a było to w Siedliskach Wielkich, tak że bliższych danych nie znam.

Dziękuję też za zaproszenie na Sesję, ale nie wiem czy skorzystam z uwagi na zdrowie.

Dwie książki mam **Stużba Polek na frontach cz. II i I** z sesji przywiozła mi Janina Wolanin. Mieszkamy bardzo blisko siebie i utrzymujemy kontakt.

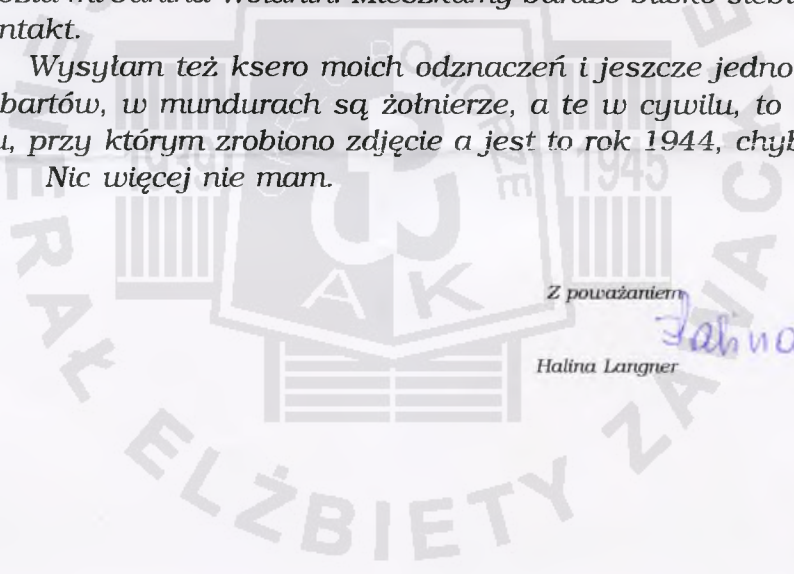
Wysyłam też ksero moich odznaczeń i jeszcze jedno zdjęcie. Jest to Lubartów, w mundurach są żołnierze, a te w cywilu, to są sąsiadki domu, przy którym zrobiono zdjęcie a jest to rok 1944, chyba lipiec.

Nic więcej nie mam.

Z poważaniem

Halina Langner

Halina Langner

Toruń 5.05.1999 r. 14/4

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

L. dz...1046

Wspoc

Pani Halina Langner

ul.

65-536 Zielona Góra

Szanowna, Droga Pani!

Dziękujemy bardzo za przysłane dokumenty, które zostały umieszczone w Pani teczce osobowej o sygnaturze 686/WSK.

Pragniemy, aby nasze wzajemne kontakty były przyjazne i serdeczne jak dotychczas.

Mamy do Pani prośbę: W miarę możliwości prosimy o zbieranie relacji od kombatantek mieszkających w Zielonej Górze. Proponujemy też wypisywanie kart informacyjnych kobiet-żołnierzy z książek. Pisaliśmy w tej sprawie do p. Wolanin. Może wspólnie ustalicie Panie kilka tytułów z własnych księgozbiorów. Prosimy jednak przed przystąpieniem do pracy napisać do nas o tym. W naszym Archiwum prowadzimy zeszyt opracowywanych książek. Za pomoc w tej pracy byłibyśmy bardzo wdzięczni. Karty informacyjne należy opracowywać według wzoru podanego w załączniku do komunikatu 5 Memoriału general Marii Wittek.

Bardzo serdecznie pozdrawiamy Panią, życzymy wiele zdrowia i pomyślności. Prosimy o odpowiedź.

Z nadzieją na dalszą współpracę z naszym Archiwum i wyrazami szacunku

Dokumentalistka Archiwum W S K /odpowiedzialna
za kontakty z woj. lubuskim/

Anna Rojewska
.....

mgr Anna Rojewska

MEMORIAŁ
General Marii Wittek

17/5

Toruń, dnia 20 III 2001r.

1.dz.708 WSK 2001

Kopia

Pani Halina Langner

ul.

65-536 Zielona Góra

Droga i Miła Pani Halino,

Upłynęło sporo czasu od naszego spotkania w Zielonej Górze. Wracam wspomnieniami do pięknej uroczystości poświęcenia obelisku. Bardzo sobie cenię zawarte wówczas znajomości i cieszę się, że się poznałyśmy. Była w sanatorium w Ciechocinku, myślałam, że odwiedzi Pani nasze Archiwum, chciała Pani nabyć książkę „Służba Polek na frontach II wojny światowej cz. 3”. Spełniam Pani to życzenie. Wysłałam także Informator o zbiorach Fundacji wydany na X - lecie Fundacji. Bardzo mi zależy na kontaktach z woj. lubuskim, pisałam do prezesa małego Koła w Lubsku, zapoznałam go w Zielonej Górze, obiecywał, że przyśle informacje o kombatantkach, ich adresy, ale nie ma odzewu. Czy spotyka się Pani z p. Janką Wolanin, jak Jej zdrowie, proszę pozdrowić.

Serdecznie Panią pozdrawiam, życzę wiele zdrowia i pogody ducha, zapraszam do dalszej współpracy z naszym Archiwum.

Z wyrazami szacunku

Anna Rojewska
Anna Rojewska

Dokumentalistka Archiwum WSK

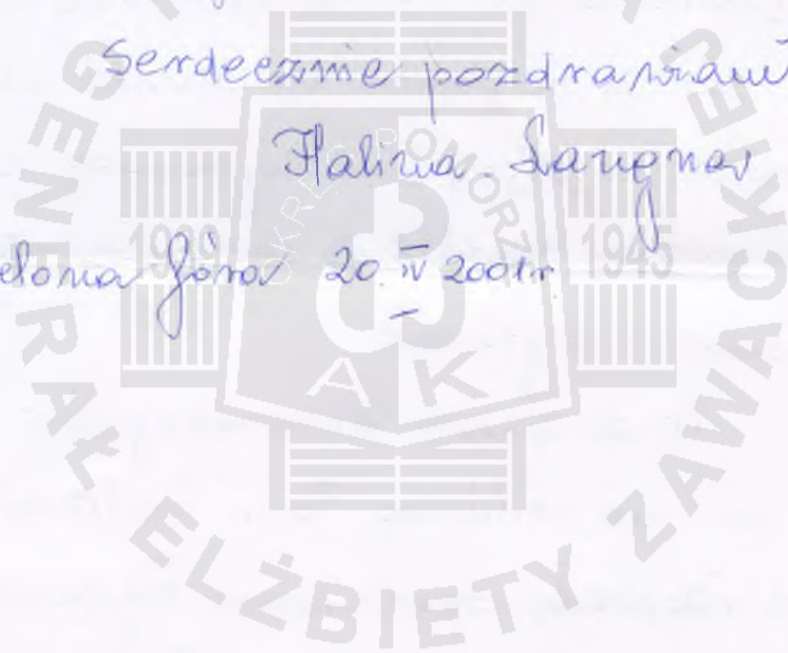

Witam wolałam być u mnie
12 kwietnia ale o zjeździe nie nie
wspominała naprawdę mnie to
nie dotyczy ja nie jestem Rozawczykiem

Serdecznie pozdrawiam
Halina Saupna
Lielona Jona 20. IV 2001r.

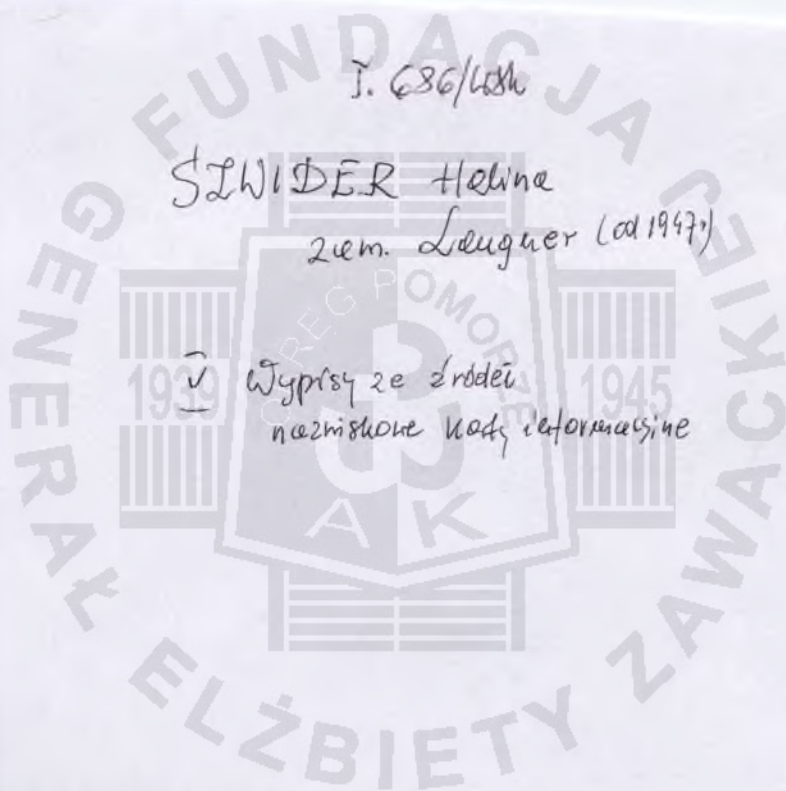

I. 686/686

L4P

SLWIDER Helina
z em. Leugner (od 1947)

Wypisy ze źródeł
nieznanych kart reformacyjne

1

T

686/usk

ZSRR-LWP

LANGNER Halina

z d. Szwider

Zródła informacji:

Praca zbiorowa pod red. E. Syzdek

Platerówki . Wyd. Ossolineum 1988.

str. 249 Wrocław.

I. Król./97

2/27

i

T 686/wsk

ZSRR-LWP

LANGNER Hali-na

z d.Szwider

Zr.inf.

Karta informacyjna i
ankieta personalna

2/27

I.Król.//:

T. 686/WSK

L WP

SWIDER Haliza
zam. Langmer

VI. Fotografie

1. Zdj. grupowe z koleżankami z kamparki
stacjonari z 1944r., Lubartów, oryg.,
8,3 x 6,3 szt. 1
2. reprodukcje zdj. j.w., Lubartów - 1946r.,
(13,5 x 8,5) szt. 1

1. WSK -
Jeszcze osobane

2. T.686/WSK

3. oryg.,
9 x 6,3

4.

5. SZWIDER
Haliza

Zam. Langner

6. Lubartów 1944 r.

7.

8. Uwagi: Opis na odwrocie fot.

Na pamiątkę kochanej
siostry siostry manysi, wale
i kochanemu bratyszkiowi
Romanowi.

1944 r. Lubartów - jestem w środku.

Na pamiątkę kobiercy
ciotki Marii, która
i kołosać w rodzinie
Sobieskiej. 1945
~~1945~~ (1715)
1944 Lubartów jest w
brodaku

2)

T. 686/WSK szt. 1 reprowalencja

Zdjęcie Helmy Szinder z kolekcjami
z kolekcji Łączności z 1944 r.
(H. Szinder w środka)

□□-□□□

Dubartowa ~~194~~ 1944 r. 11/45 ~~20/48~~

Wziesięć jestem w środku z
dziewięcioma cywilnymi mieszkańcami
Dubartowa oraz kolegami z
kompani Łęczycy
Jacy zapasowy Państwa
Reprodukcje

Sawicki 2000-10-19

11/4/41

SZWIDER Halina

